

HUKUK KÖŞESİ

Yargıdan Mesleki Denetime Onay

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından mesleki denetim kapsamında uygulanan disiplin cezalarına karşı açılan davalar, idare mahkemeleri tarafından hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddediliyor. Mahkeme kararlarında, İmar Kanunu'ndaki "planların hazırlanması aşamasında oda onayının aranmayacağına" ilişkin düzenlemenin, iddia edilenin aksine "meslek odalarının üyelerinin faaliyetlerini denetleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmadığı" vurgusu yapılıyor.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) mesleki denetim uygulamaları nedeniyle EMO ve TMMOB'a karşı açılan bazı davalar ve alınan kararlar şöyle:

- Ankara 9. İdare Mahkemesi, bir EMO üyesinin doğalgaz topraklama ölçümünü belirlenen asgari ücretin altında yaptığı gerekçesiyle hakkında uygulanan para cezasının iptali için açtığı davayı 2017/1529 esas ve 2018/2379 nolu karar ile 29 Kasım 2018 tarihinde reddetti. Mahkeme kararında, TMMOB Kanunu ve Disiplin Yönetmeliği ile EMO Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği'nin mesleki denetim ile ilgili hükümleri anımsatıldı. Kararda, "davacı hakkında yapılan soruşturma sonucunda, davacının belirlenen en az ücretin altında ücret almak suretiyle haksız rekabete neden olacak davranışta bulunduğu hususu sabit olduğundan, mevzuat hükmüne uygun olarak tesis edilen dava konusu disiplin cezasında hukuka aykırılık bulunmadığı" belirtildi.

Davacının Anayasa ve yasalarda meslek birlikleri ve bağlı odalara mesleki denetim konusunda verilmiş hiçbir yetki bulunmadığı ve yönetmelikle böyle bir yetki düzenlenemeyeceği iddiası ile açmış olduğu davada mahkeme kararında;

"Anayasanın, 'Yönetmelikler' başlıklı 124. Maddesinde; başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişiliklerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği, 'Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları' başlıklı 135. Maddesinde de; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleri olduğu, hükmüne yer verilmiştir." denildi.

TMMOB ve EMO'nun mevzuatı uyarınca kuruluş amaçlarının sıralandığı kararda, "Kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarının; gerek üyelerinin gerekse de soyut olarak mesleğin onurunu ve mesleki disiplini korumak, mesleğin gelişimini sağlamak, mesleğin icrasında uyulacak ilke ve kuralları saptamak hususlarında görev ve yetki sahibi olduğu tartışmasızdır" görüşü dile getirildi. TMMOB Yasası'nın 2. Maddesi b fıkrası uyarınca meslek odalarının, meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin yerel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü

birtakım kuralları koyabileceği kaydedilen karara göre;

“Elektrik mühendisi unvan ve yetkisi ile mesleki faaliyette bulunulurken, mesleki davranış ilkelerine ve meslek etiğine uygun sürecin işletilmesi, kurumsal işleyişin ve bütünselliğin sağlanması gerekliliği nedeniyle Elektrik Mühendisleri Odasının, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmasından kaynaklanan mesleki faaliyetlerinden dolayı, üyeleri üzerinde mesleki denetim görev ve yetkisinin bulunduğu kuşkusuzdur. Dolayısıyla meslek odaları yukarıda yer alan yasal düzenleme uyarınca, mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli bir kısım ilkeler belirleyeceği açık olmakla, TMMOB ve bağlı odaların mesleki denetim yapmasında mevzuata ve hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Bu nedenle davanın anılan iddiası yerinde görülmemiştir.”

- Ürettiği mühendislik hizmetlerini, istendiği halde EMO denetimine sunmayan bir SMM üyeye uygulanan para cezasının iptali için açılan

EMO'nun, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmasından kaynaklanan mesleki faaliyetlerinden dolayı, üyelerin üzerinde mesleki denetim görev ve yetkisinin bulunduğu kuşkusuzdur. Dolayısıyla meslek odalarının yasal düzenleme uyarınca, mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli bir kısım ilkeler belirleyeceği açıktır.

davaya bakan Ankara 2. İdare Mahkemesi de kararında aynı şekilde TMMOB ve EMO mevzuatına dikkat çekerek, elektrik mühendislerinin tüm hizmetlerini odanın mesleki denetiminden geçirmelerinin zorunlu olduğunu vurgulamıştır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde uygulanacak yaptırımların da TMMOB Yasası ile kurala bağlandığı belirtilen kararda, şöyle denildi:

- “Ayrıca, İmar Kanunu'nun 8. Maddesindeki planların hazırlanması aşamasında oda onayının aranmayacağına ilişkin düzenlemenin meslek odalarının üyelerinin faaliyetlerini denetleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmadığı açıktır. Nitekim, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 04.11.2015 günlü ve E: 2015/1101 ve 30.12.2014 günlü ve E: 2014/869 sayılı kararlarıyla TMMOB'a bağlı oda üyeleri olan serbest meslek sahibi davacıların gerek mesleki denetim ücreti alınmasına ve yönetmelik hükümlerine gerekse projelerinin mesleki denetime sunulmaması nedeniyle haklarında düzenlenen disiplin cezalarına ilişkin açtıkları davalarda, Danıştay 8. Dairesinin yürütmenin durdurulması kararlarını kaldırarak mesleki denetimin disiplini sağlamaya yönelik bir denetim niteliğinde olduğu ve hukuka aykırı olmadığı belirtilerek davaların reddi yolunda kararlar vermiştir.”

- Söz konusu gerekçelerle uygulanan disiplin cezasının hukuka aykırı olmadığı sonucuna varan Ankara 2. İdare Mahkemesi, 2017/2622 esas ve 2018/2042 karar no ile 26 Ekim 2018 tarihinde davanın reddedilmesine karar verdi.

- Yaptığı projeyi Oda onayından geçirmeyen bir üyeye uygulanan para cezasının iptali için açılan davaya bakan Ankara 13. İdare Mahkemesi de, 2017/3339 esas ve 2018/1925 nolu kararı ile aynı gerekçelerle 24 Ekim 2018 tarihinde başvuruyu reddetti.

- Yapı projelerinin mesleki denetime sunulmaması nedeniyle EMO tarafından uygulanan 3 ay meslekten men cezasının iptali için açılan davanın Ankara 8. İdare Mahkemesi'nce reddedilmesi üzerine yapılan istinaf başvurusunu görüşen Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi, 2018/1113 esas ve 2018/1268 karar no ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiş olmakla, Ankara 8. İdare Mahkemesi kararı kesinleşmiş oldu.

- Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesi, yine EMO'nun uyguladığı başka bir para cezasının iptali istemini reddeden Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin kararına karşı yapılan istinaf başvurusunu da 2018/1824 esas ve 2018/1829 nolu kararı ile 11 Aralık 2018 tarihinde esastan reddetti. ■